

De Bijbel is van iedereen

De Bijbel is van iedereen

Het dagelijks leven geïnspireerd

*Onder redactie van
Hans Geybels en Peter de Vries*

Ontwerp omslag: Xpair

Ontwerp binnenwerk: Crius Group, Hulshout

ISBN 978 94 6298 921 4

e-ISBN 978 90 4854 167 6 (pdf)

e-ISBN 978 90 4854 168 3 (ePub)

NUR 700

Uitgeverij AUP is een imprint van Amsterdam University Press.

© De auteurs / Amsterdam University Press B.V., Amsterdam 2018

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16B Auteurswet 1912 j° het Besluit van 20 juni 1974, Stb. 351, zoals gewijzigd bij het Besluit van 23 augustus 1985, Stb. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3051, 2130 KB Hoofddorp). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot de uitgever te wenden.

Inhoud

Inleiding	9
In het begin ... <i>Sander van Aarle</i>	12
'Vertrouw op Hem en Hij zal je levensweg bepalen' <i>Marie Bamutese</i>	15
Geloof dat niet uit daden blijkt, is geen geloof <i>Theo Bovens</i>	17
Maria en Martha <i>Bert Buirma</i>	20
Jezus als rustplaats <i>Thijs Caspers</i>	23
Parabel van het mosterdzaadje <i>André-Xavier Cooreman</i>	25
Olifantenpaadjes <i>Hermen van Drop</i>	28
De Emmaüsgangers <i>René Grotenhuis</i>	32
Onvoorwaardelijk <i>Pieter Hemels</i>	35
God die mens wordt <i>Eric Holterhues</i>	37

Het Mattheus-effect <i>Armand Höppener</i>	40
De wijnstok en de ranken <i>Sabine Van Huffel</i>	44
De verloren dochter <i>Ivonne van de Kar</i>	48
'Paradise by the dashboard light' <i>Luc Van der Kelen</i>	51
Menselijk kwaad door God ten goede gekeerd Gedachten bij het Jozefverhaal (Genesis 37-50) <i>Gerard de Korte</i>	54
Jona, Jona, ga naar Nineve <i>Paul van Kruining</i>	58
Van struikelblok tot hoeksteen <i>Marie-Jeanne Langenaken</i>	61
Voor wie b�en je er? <i>Maria Martens</i>	65
Werken van barmhartigheid – ieder mens telt en verdient een tweede kans <i>Maria van den Muijsenbergh</i>	67
De overspelige vrouw <i>Brecht Nuyts</i>	69
De bijbel als wegwijzer <i>Eric Nysmans</i>	72

Een waarheid die appelleert <i>Jurian Van Parys</i>	75
Het verhaal van de arme weduwe <i>Ruud Penders</i>	77
Geloof is een ervaring, een overgave aan een groter geheel <i>Lode Robben</i>	79
Geweldige inspiratie voor het goede leven <i>Michel Rog</i>	83
Jakobs droom in Betel <i>Annemaaïke Serlier-van den Bergh</i>	85
De parabel van de talenten <i>Alexander Simoen</i>	88
Oordelen <i>Chiara Somers</i>	90
Psalm 139: onvoorwaardelijk geliefd <i>Ellen Van Stichel</i>	93
Aren plukken en genezen op de sabbat en kritiek leveren op misbruiken in de gevestigde sport <i>Yves Vanden Auweele</i>	97
Van outsider tot insider <i>Holkje van der Veer</i>	100
Kinderen als voorbeeld voor volwassenen <i>Kristel Verbeke</i>	104
Basisvertrouwen <i>Katrien Verhegge</i>	109

Zee en wind gehoorzamen	112
<i>Leen Vermeire</i>	
Dividebatur autem singulis, prout cuique opus erat	116
<i>Jean Wiertz</i>	
De worsteling van Jakob met de engel bij de rivier de Jabbok	118
<i>Petra Ybels Smit</i>	
De goede herder	121
<i>Joep van Zijl</i>	
Over de auteurs	123

Inleiding

Het wonderlijke boekje *Prediker*

Ik ben mijn hogere studies begonnen aan de Faculteit Letteren binnen het departement geschiedenis. In het derde jaar – toen heette dat nog de eerste licentie – kreeg iedereen aan de Katholieke Universiteit van Leuven het vak ‘Vraagstukken uit de godsdienstwetenschap’. Inmiddels is dat ook van naam veranderd en heet het ‘Religie, zingeving en levensbeschouwing’. De toenmalige docent was professor Marc Vervenne, de latere rector van de universiteit. Ik ben er altijd van overtuigd geweest dat een mens het ver kan schoppen met religie, zingeving en levensbeschouwing ...

Hoewel het vak een buitenbeentje was in het curriculum, was het best interessant. Ik herinner me nog heel goed het ogenblik waarop professor Vervenne de lectuur van het boekje *Prediker* aanbeval. Het was niet zo dat ik meteen elk boek begon te lezen dat een prof aanraadde, maar voor dat Bijbelboekje maakte ik na de warme publiciteit graag een uitzondering. Wellicht speelde het feit dat hij zei dat het om een heel beknopt boekje ging, ook een rol: ‘Je leest het uit op een dik halfuur.’

Het is wellicht wat overdreven gesteld, maar het boekje sloeg in als een bom. Het is meer dan 2500 jaar oud en het leek alsof het gisteren geschreven was. Ik was in de eerste plaats sterk onder de indruk van een reeks uiterlijkheden, zoals de eerste zin (‘ijl en ijdel, alles is ijdel’), of het feit dat er heel wat gezegden in staan die tot op vandaag in het Nederlands gebruikt worden: ‘Niks nieuws onder de zon’ en ‘Wie een kuil graaft voor een ander, valt er zelf in’.

Gaandeweg bleven heel wat gedachten van die oude prediker steeds maar weer opduiken in mijn leven en hebben ze heel mijn innerlijke huishouding overhoopgehaald. Van een zelfingenomen en arrogante adolescent, ging het richting een meer evenwichtige en bedachtzame volwassene. En het proces is nooit af. De oude prediker – hij is niet bij name bekend – heeft me veel leren

relativeren. Daar waar de jacht op aandacht en prestige mijn vroegere leven tekenden, zijn wat meer rust en relativering in de plaats gekomen. Dat maakt mijn leven veel aangener en vooral authentieker. Prediker heeft me leger gemaakt en daardoor is er meer ruimte vrijgekomen voor de ander.

Mijn eerste kennismaking met *Prediker* dateert van exact 25 jaar geleden. Ik geef nu zelf het vak Religie, zingeving en levensbeschouwing aan jonge mensen in hun derde jaar universiteit. Elk jaar opnieuw raad ik hen heel sterk de literatuur van *Prediker* aan, en wie weet ...?

De waarde van het verhaal

De Bijbel is een merkwaardig boek. Hij is samengesteld uit 72 'boekjes' die over een periode van meer dan duizend jaar tot stand gekomen zijn. Het 'boek der boeken' bevat talloze genres: historische kronieken, wetboeken, mythische literatuur, liefdespoëzie, wijsheidsliteratuur enzovoort. Maar bovenal: de Bijbel bevat honderden tijdloze verhalen en net dat maakt het boek zo bijzonder, want mensen leven van verhalen. In het hart van elke godsdienst zitten verhalen, veeleer dan losse waarden op zich.

Het waardediscours is momenteel heel populair, ook in christelijke middens. Vanaf de jaren 1970-1980 is er een soort gêne ontstaan om getuigenis af te leggen van de persoonlijke christelijke inspiratie. De waarden volstaan toch? Ik besepte toen dat dit juist was, maar het bleef knagen ... Misschien was het toch niet helemaal waar? Het is misschien toch niet een zoveelste variant van de kip of het ei. Ik had het gevoel dat de verhalen aan de waarden moesten voorafgaan. En nog belangrijker: dat de waarden geïnspireerd worden door de verhalen. De verhalen zijn de onderstroom waarop de waarden drijven.

Op dat ogenblik had ik wel de intuïtie hoe het allemaal in elkaar stak, maar ik kon het nog niet treffend verwoorden, tot ik uiteindelijk op de analogie van de liefde en het huwelijk stootte. Een relatie is gebaseerd op waarden zoals trouw, wederzijdse

hulp en ... geduld. Maar ik beleef die waarden toch niet omwille van de verplichtingen die het huwelijk nu eenmaal met zich meebrengt? De waardenbeleving wordt toch in de eerste plaats gestuurd door het verhaal van de liefde voor de partner? Uit deze analogie blijkt voor mij dat de liefde als een soort van olie functioneert voor het hele raderwerk van waarden. Misschien geen slechte analogie, want ze maakt nog iets anders duidelijk. Een motor kan best nog een tijdje voortspuiteren zonder olie, maar geen eeuwigheid.

Dit boek

In dit boek vroegen we aan de mensen die een bijdrage wilden leveren of ze zouden willen getuigen van hun inspiratie. Christenen hebben dikwijls de neiging om een Bijbeltekst uit te leggen of te verklaren, maar dat was uitdrukkelijk niet de vraag. Een theologische verklaring kan prachtige betekenissen in een tekst aan het licht brengen, maar daardoor verandert het leven nog niet. We wilden met dit boek in de diepte gaan. Geen exegese en ook geen theologie, maar getuigenis *pur sang*. Is er een Bijbelfragment dat je inspireert in je dagelijks leven, op de werkvloer of thuis? Heeft de Bijbel überhaupt iets veranderd in je leven? Wat doet het verhaal met jou persoonlijk? Mensen geven iets belangrijks van zichzelf prijs en tonen aan hoe hun inspiratie over meer gaat dan waarden. De meesten zijn gelovigen, maar dat hoeft niet per se zo te zijn. De Bijbel is van iedereen.

Hans Geybels, Logia Vlaanderen